

OD LÉKÁRENSKÉHO LABORANTA PO FARMACEUTICKÉHO ASISTENTA

.. aneb obor očima moderní doby

Pavla Patočková, DiS.

Obsah prezentace

- historické milníky oboru
- vzdělávání farmaceutických asistentů
- farmaceutický asistent očima moderní doby
- výsledky dotazníkového šetření

Farmaceutický asistent

nelékařské zdravotnické povolání, které se řídí
zákonem č. 96/2004 Sb., o nelékařských
zdravotnických povoláních v aktuálním znění

Historické milníky oboru

DO ROKU 1950 –
VZDĚLÁVÁNÍ
LÉKÁRENSKÝCH
LABORANTŮ
V LÉKÁRNÁCH POD
DOHLEDEM
LÉKÁRNÍKA

1950 – VZNIK
PRVNÍ ŠKOLY PRO
LABORANTY
V ČESKÉM
KRUMLOVĚ

1971 – OBOR
FARMACEUTICKÝ
LABORANT

2005 – PŘECHOD
OBORU NA VYŠŠÍ
ODBORNÉ
VZDĚLÁNÍ, VZNIK
OBORU DFA

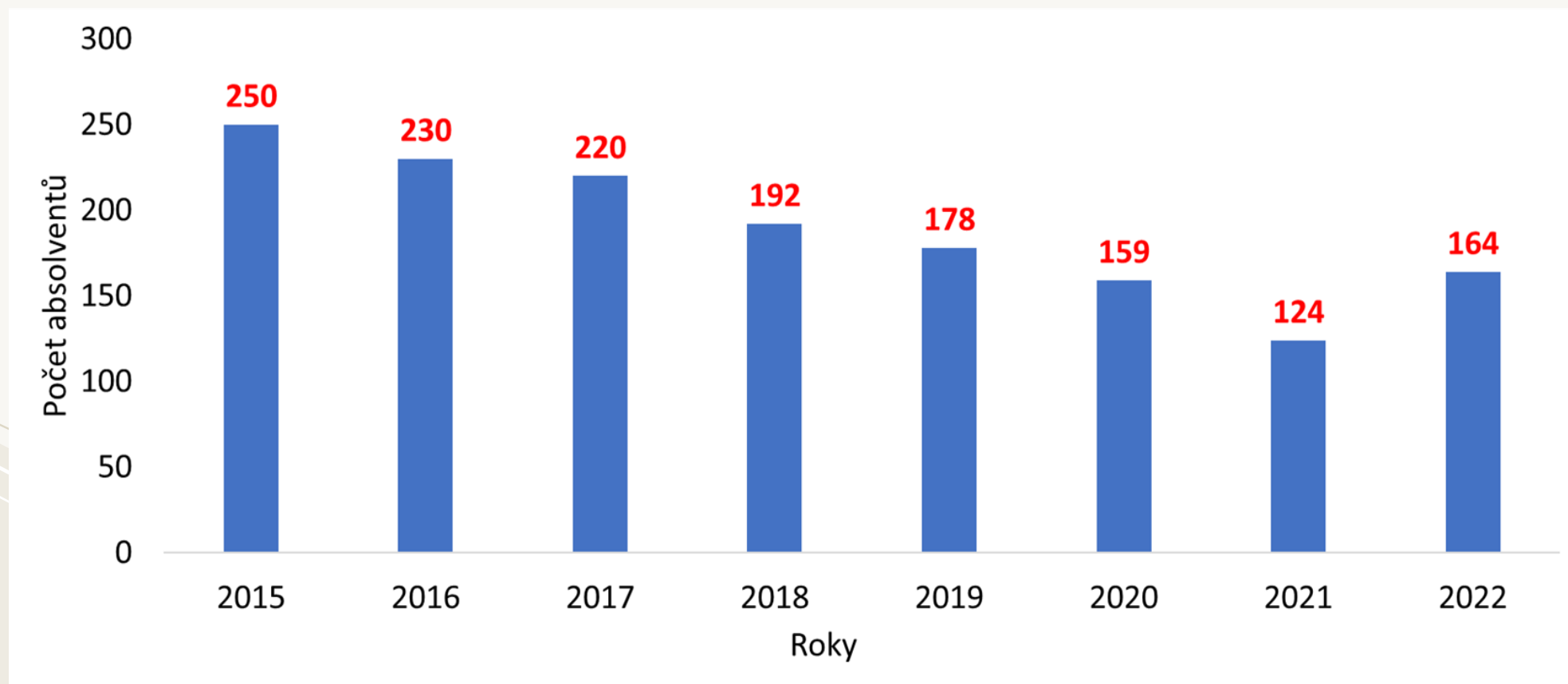

2019 – VZNIK
ČESKÉ KOMORY
FARMACEUTICKÝCH
ASISTENTŮ

Vzdělávání farmaceutických asistentů

- 11 vyšších odborných škol
  - 2330 hodin výuky ve škole, z toho 964 hodin praktické výuky
  - celoživotní vzdělávání
-

Údaje o celkových počtech absolventů oboru DFA v letech 2015-2022 v ČR

Farmaceutický asistent očima moderní doby

FACEBOOK

INSTAGRAM

Deník holky z lékárny

Farmaceutická asistentka

Farmaceutický svět

Zrzka farmaceutickou asistentkou

SZŠ Brno

Farmaceutický asistent Ostrava

ČKFA

Srdce

Dr.Max⁺

Benu kariéra

Srdce Dr. Max

BENU

#podnasekridla

„Co se týče této „moderní formy“ zviditelňování, tak si myslím, že je to určitě fajn forma pro mladší ročníky, které na sítích tráví hromady času. V dnešní době má každý nějakou sociální síť, kde se můžeme dozvědět spoustu věcí, takže proč to nevyužít k tomu udělat osvětu právě o našem oboru, který je bezesporu velmi zajímavý a pestrý.“

Jediné, co bych opravdu chtěla vyzdvihnout je to, že vždycky je potřeba myslet na maximální diskrétnost a loajalitu vůči pacientům a nikdy nikoho nezesměšňovat, ani neponižovat, protože to sem nepatří a těžko bychom získávali zpátky důvěru našich pacientů, která je už tak velmi vrtkavá.“

Martina Lachnittová, autorka Facebookového profilu Deník holky z lékárny

„Instagram se stal místem, které sdružuje studenty z jednotlivých škol, navzájem si vyměňujeme zkušenosti, zážitky. Součástí jsou i budoucí studenti našeho oboru.

Je to úplně jiná forma a možná i jiný svět, do kterého ostatní nevidí a neví, co všechno je za tím, že to nejsou jen fotky úspěšných zkoušek a mastiček, ale i příběhy ostatních studentů a mnohé další.“

Pavla Patočková, autorka instagramového profilu [farmaceuticka_asistentka](#)

Dotazníkové šetření

376 respondentů (273 absolventů a 103 studentů oboru DFA)

online dotazník vyvěšený na sociálních sítích, mezi FA, členy ČKFA a studenty oboru DFA

Jak jsou spokojeni FA a studenti oboru DFA s vnímáním profese farmaceutického asistenta širokou veřejností?

Hodnocení	Absolventi	Studenti
1	4 %	5 %
2	18 %	12 %
3	54 %	45 %
4	19 %	35 %
5	4 %	4 %

Co si myslíte, že nejvíce pozitivně ovlivňuje vnímání profese DFA širokou veřejností?

Nejvíce pozitivně ovlivňuje	Absolventi	Studenti
Jasná, srozumitelná komunikace při expedici	19 %	22 %
Ochota poradit bez vyvolání pocitu, že chceme pacientovi prodat i věci, které nejsou pro jeho léčbu potřeba, za cílem vyššího zisku	45 %	51 %
Vyvolání důvěry k profesi FA, její odbornosti	33 %	25 %
Reprezentativní vzhled	0,4 %	1 %
Jiné	3 %	0 %

Co si myslíte, že nejvíce negativně ovlivňuje vnímání profese DFA širokou veřejností?

Nejvíce negativně ovlivňuje	Absolventi	Studenti
Marketing lékárny (slevové akce, zákaznické kartičky)	23 %	19 %
Nedostatečná/neodborná expedice	24 %	20 %
Vyvolání pocitu, že chceme pacientovi prodat i věci, které nejsou pro jeho léčbu potřeba, za cílem vyššího zisku.	41 %	45 %
Široký sortiment lékárny (sortiment zboží, který s lékárenstvím nesouvisí)	8 %	16 %
Jiné	3 %	0 %

Vnímáte snahu o zviditelňování profese farmaceutického asistenta širokou veřejností?

Vnímání snahy zviditelňování profese FA	Absolventi	Studenti
Ano, vnímám	35 %	64 %
Ne, nevnímám	58 %	32 %
Nesleduji to	7 %	4 %

Pokud jste odpověděl/a ANO, kde jste se s propagací profese farmaceutického asistenta setkal/a?

Kde jste se s propagací oboru setkal/a	Absolventi	Studenti
Facebookový profil "Deník holky z lékárny"	59 %	41 %
Instagramový profil "farmaceuticka_asistentka"	27 %	67 %
Dny otevřených dveří na VOŠ	12 %	11 %
Činnost ČKFA	71 %	17 %
Náborové aktivity Dr.Max	36 %	74 %
V televizi/rádiu	1 %	3 %
Jiné	2 %	0 %

Má podle Vás smysl profesi farmaceutického asistenta propagovat u široké veřejnosti?

Smysl propagace	Absolventi	Studenti
Ano, má	85 %	96 %
Ne, nemá	6 %	2 %
Nevím	9 %	2 %

Co podle Vás zvýší atraktivitu pro uchazeče o profesi farmaceutického asistenta?

Zvýšení atraktivity	Absolventi	Studenti
Popularizace oboru (FB, IG, weby)	31 %	53 %
Flexibilní úvazky pro rodiče malých dětí, spolupráce na rodičovské dovolené	16 %	14 %
Dobré finanční ohodnocení	69 %	63 %
Zvýšení kompetencí farmaceutických asistentů	38 %	55 %
Přechod z vyššího odborného vzdělání na vysokoškolskou formu studia (Bc.)	40 %	54 %
Jiné	3 %	0 %

Prostor pro vyjádření a diskuzi

- nízký společenský kredit, nevědomost veřejnosti o profesi FA
- oslovení „paní prodavačko“
- studium na SŠ/VOŠ/VŠ
- nedostatek FA v lékárnách

„Zvýší se atraktivita profese, pokud se bude zdůrazňovat důležitost a nezastupitelnou našeho povolání, poslání. Je třeba ovšem mít vysokou kvalifikaci a vést odbornou expedici. Zajistit kvalifikované vzdělání a podpořit odborné programy (poradenství, screening atd.) zajišťované farmaceutickými asistenty“.

„Atraktivitu oboru DFA rozhodně zlepší nejen přechod na možné Bc. studium (co rozhodně neubere Mgr. a PharmDr. na kráse nic, protože titul Bc. je pořád "vizuálně jiný", ale současně by byl pak kategorizován jako akademický, co by zvýšilo zájem uchazečů) ale také to, že bychom se jmenovali ne "farmaceutičtí asistenti", ale lépe "farmaceutičtí laboranti" - co je lépe identifikovatelné s profesí. Taktéž se přikláním k výrazu "výdej bez receptu/volný výdej" - výraz "volný prodej" bych omezila“.

„FA sami se bohužel málo propagují v rámci své práce. Nevyužívají možnosti sami oslovit veřejnost v rámci aktivit třeba lékárny nebo města. Někdy mám pocit, že se za svou profesi a znalosti stydí. Neumí prodat své skvělé vědomosti mimo své expediční místo! Příspěvky třeba do regionálních médií typu "rady z lékárny" (mimo aktivity na soc. sítích) by byly dobrou reklamou“.

„Od té doby, co jsem obor vystudovala jsem byla v několika lékárnách a zdravotnických zařízeních. Ono celkově vnímání nejen FA, ale i lékárníků, širokou veřejností, se zhoršuje. Aktuálně se setkávám spíše s trendem, kdy pacient přijde s již nastudovanými informacemi z internetu, které považuje za pravdivé a má tendence vám, jako studovanému ve svém oboru, dát najevo, že toho ví víc než vy, že se mu snažíte jen něco prodat. Zkrátka nejsme pro ně farmaceuty, ale prodavači...“.

Zdroje

RUSEK, Václav a Mária KUČEROVÁ. *Úvod do studia farmacie a dějiny farmacie*. Praha: Avicenum, 1983

VAŇÁČEK, Michael, ed. *20 let školy 1951-1971: Střední zdravotnická škola Brno, Lipová 18*. Brno: Střední zdravotnická škola, 1973

Kvalifikační standard Farmaceutický asistent, *MZCZ.cz* [online]. [cit. 2022-10-05]. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/kvalifikacni-standard-farmaceuticky-asistent/>

Vzdělávání ve vyšších odborných školách, *MSMT.cz* [online]. [cit. 2022-09-10]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/vyssi-odborne-vzdelavani/obecna-informace-o-vyssim-odbornem-vzdelavani>

Zákon č. 201/2017 Sb. *Zakonyprolidi.cz* [online]. [cit. 2023-02-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2017-201>

Děkuji za pozornost 😊